

Fortuna's kinderen

Annetjet van der Zijl

Hollands Diep 2021

17-05-2023

Samenvatting

Deel 1

Leons begon zijn reis op 22 oktober 1818. Hij ging van Nederland naar Amerika om daar het te proberen te maken. Hij startte daar een bedrijf samen met een vriend. Toen hij daar aankwam werd hij ziek en werd hij verzorgd door een slavin die werkte voor de man waarbij Leon op dat moment woonde. Hij werd beter en ging daarna terug naar Nederland. Na even naar Nederland gegaan te zijn ging hij verder met het proberen te uitbreiden van zijn bedrijf en daardoor ook macht in Charleston waar naar hij toe was gegaan. Toen hij weer in Amerika was herinnerde hij de slavin die hem had geholpen. Hij hielp haar en kocht haar vrij een paar jaar later gingen ze in het geheim trouwen want in die tijd daar was er veel angst van de blanken voor de zwarte. De blanke waren bang dat de zwarte in opstand zouden komen dus maakte ze allemaal strenge regels die Leon ook het leven kunnen kosten. Na een paar jaar samen in geheim gewoond te hebben zorgt Leon ervoor om zijn vrouw en kinderen naar Nederland gesmokkeld te krijgen. Dit lukt en het einde van deel 1 gaat over het leven van zijn vrouw en kinderen in Nederland en dat Leon zelf bijna altijd in Chalson is maar soms terug kwam naar zijn familie.

Deel 2 gaat over James de Fremery, vriend van de Herckenraths, die viel voor Virginie, de oudste dochter van Leon en Juliette. Hij had haar mee willen nemen naar San Francisco, maar daar was het te gevaarlijk voor een vrouw. James de Fremery was lid van een burgerwacht om escalatie van criminaliteit en geweld tegen te gaan. Zeven jaar later kon hij Virginie over laten komen, omdat de onrust en onveiligheid grotendeels verdwenen waren en James met zijn handelsmaatschappijen een erg rijke en belangrijk burger van de stad was geworden. Zij maakten een tijd mee van nieuwe ontwikkelingen. Ze trouwden in 1853. En kregen vijf kinderen, waarvan er twee volwassen zijn geworden. San Francisco groeide door en het kapitaal van James groeide, vooral toen hij een bank begon.

In 1861 brak de Burgeroorlog uit. De slavernij werd afgeschaft, waartegen het Zuiden zich verzette. Maar Leon was al sinds 1849 terug in Nederland.

Personages

Leon wordt in het boek in zijn kindertijd beschreven als een levendig spraakzaam kind vol ideeën en dromen. Hij heeft ook een vriendelijk karakter en een groot hart voor de mensen die het minder hadden dan hem. Dit viel ook terug te zien aan dat hij Juliette had vrijgekocht en dat omdat hij niet de mogelijkheid had om haar moeder vrij te kopen had hij haar nog wel geld nagelaten. Hij verandert niet door het verhaal heen, hij behoudt zijn standpunten door het hele verhaal, dit maakt hem een flat character.

James wordt vooral geprezen om zijn doorzettingsvermogen en zijn ambities. Hij is speciaal naar San Francisco gegaan omdat hij dacht dat hij het daar kon maken en dat doet hij ook na hard werken. Hij heeft een connectie met Leon omdat hij getrouwd is met Leons oudste dochter. James is net als Leon een flat character, hij wordt geïntroduceerd en hier en daar wordt er meer over zijn verleden verteld, dit verandert echter niet het karakter van James of hoe je hem ziet.

Genre

Het verhaal is een historische roman. Het speelt zich namelijk af in het verleden en vertelt het verhaal van het begin van Amerika met zijn slavernij.

Opbouw

Het boek is in twee delen opgesplitst, het eerste deel van Leon en het tweede deel van James. Het zijn echter niet in elkaar lopende verhaallijnen ze spelen allebei tijdens een andere tijd af en worden bijna niet naar elkaar verwezen. De schrijfstijl blijft hetzelfde. Het is bij beide delen achteraf verteld. De hoofdstukken zelf hebben geen namen, alleen nummers.

Het boek heeft een gesloten einde want het eindigt met dat ze een goed leven leiden en niks meer mee maken. Het heeft dus ook een gelukkig einde. Er zou meer na het einde kunnen komen maar ik vind het een redelijk gesloten einde.

Perspectief

Het verhaal wordt verteld in de derde persoon. In het eerste helft van het boek is de persoon waarover verteld wordt Leon en in het tweede deel is het persoon waarover verteld wordt James. Het verhaal is in de derde persoon met een alwetende verteller. Dit kan je zien omdat de verteller speculeert over de hoofdpersoon dat James of Leon is. "Virginies liefde voor en vertrouwen in James moeten heel groot geweest zijn - en haar moet ook." (blz 142) Dit is een voorbeeld waar het duidelijk is dat het verhaal achteraf verteld wordt en dat de verteller weet hoe het verhaal eindigt wat een kenmerk is voor een alwetende verteller.

Tijd

Historische tijd

Het verhaal speelt zich af vanaf het jaar 1818. De tijd waarin het verhaal zich afspeelt is cruciaal voor het boek omdat het gaat over de geschiedenis van toen. Het boek vertelt hoe het was toen en daarna hoe het is geëvolueerd. Het gaat over de slavernij van toen maar ook over de ontwikkeling van Amerika.

Vertelde tijd

Het eerste deel van het verhaal vertelt het verhaal van Leon dat begint in 1818 echter wordt er wel nog een naar zijn kindertijd verwezen dat tussen 1800 en 1818 is. Het verhaal van Leon eindigt in 1834. Het eerste deel is dus 16 jaar.

James verhaal begint rond 1830 en eindigt rond 1893. Het tweede deel overlapt ongeveer 63 jaar en het hele boek gaat over iets minder dan 100 jaar, twee generaties.

Verteltijd

Het boek heeft 264 bladzijdes.

Chronologie

Het verhaal speelt zich op chronologische volgorde af. Hier en daar wordt eens terug verwezen naar de jeugd van een van de personages om een beter begrip van hun keuzes te krijgen maar het verhaal springt niet vaak in de tijd. Het verhaal springt wel eens een paar jaar verder als er niks belangrijks gebeurt in die paar jaar.

In het boek worden ook hier en daar expliciete vooruitwijzingen gebruikt. Waardoor het boek interessanter wordt en je wilt blijven doorlezen, je wilt namelijk weten wat er gaat gebeuren zodat je de opmerking van de verteller kan begrijpen.

Ruimte

Het huis van Leon en Juliette

Het huis wordt met veel detail verteld. Hun huis stond naast de twee aller-akeligste gebouwen in Charleston, de stadsgevangenis en strafinrichting The Work House, beide helse instituten van extreme wreedheid tegenover zwarte mensen. Het is ironisch dat dat het huis was waar ze Juliette een zwarte vrouw deden schuil houden. Het huis wordt ook heel beklemmend voor Juliette beschreven. Ze kon geen kant op zonder bang te zijn dat ze weer opnieuw een slavin zou zijn. Het huis wordt niet per se niet per se somber maar door de manier waarop het beschreven wordt klinkt het wel somber Dit komt overeen met de gebeurtenissen rond deze tijd dat zich in het verhaal afspeelt.

Monster, Nederland

Het huis van de familie Herckenrath wordt vrolijk beschreven. Er wordt verteld over de goede staat van het huis, de grote en de tuin. Alles is perfect en goed. Dit voorspelt betere tijden voor Juliette en Leon. Minder onderduiken en vrolijker zijn, het geeft nieuwe hoop na een donkere periode. Het is ruimtewerking door overeenkomst. Door de ruimte weet je het dat het goed gaat met het gezin.

America

Amerika is niet per se een ruimte maar het is opvallend dat het beeld van Amerika continu anders is. Als er iets gebeurt met James of Leon worden alle negatieve aspecten van het land

belicht terwijl als er iets goeds gebeurt alleen de goede dingen belicht worden. Hoe het land beschreven wordt komt altijd overeen met de gebeurtenis van dat moment. Als het goed met de karakters gaat wordt het vaak omschreven met veel hoop en worden de steden uitgelicht voor goede nieuwe kansen. Terwijl als een van de karakters in gevaar is of het niet goed met hem/haar gaat dan worden de slechte dingen uitgewezen zoals de stank of de insecten. De ruimtewerking is dus altijd in overeenkomst.

Stijl

De stijl van de schrijfster is bijzonder. Ze gebruikt namelijk de woorden die ze vroeger ook gebruikte maar in combinatie met de woorden van nu. Door de combinatie is het boek wel erg goed te volgen en is het niet al te lastig. Ook worden vaak dingen uitgelegd, zoals wat bepaalde functies doen. Het verhaal is ook vlot en niet te ingewikkeld geschreven, ze blijft niet te lang hangen bij dingen waardoor het ook nog eens snel leest.

Het boek heeft heel net taalgebruik en dat past ook bij het boek. Er zit ook niet veel humor in omdat het verhaal een best serieus verhaal uit het verleden vertelt, het zou dus ook niet gepast zijn. Alles wat ze schrijft past bij het verhaal en de personages over wie ze vertelt, de woorden en de metaphoren, maar ze doet alles wel op een begrijpelijke manier.

Motieven

Racisme

In het boek wordt er verteld over de manier hoe zwarte mensen behandeld worden in de 19e eeuw. De uiterst wrede wereld, waarin zwarte mensen geen enkel recht hadden, niet als mensen werden gezien. Ze werden op grote schaal en naar willekeur uitgebuit, gebruikt, vernederd, gekweld, gepijnigd, doodgeslagen, gelyncht, verkocht, verhandeld, gescheiden van hun familie, opgejaagd, slecht gehuisvest, gestraft; hun eigenaren konden met ze doen wat ze wilden. Dit allemaal stamt uit racisme, de witte man dacht dat hij beter was dan de zwarte man. Het is een dynamisch motief want het speelt zich in het hele verhaal af. Bijna alle dingen die gedaan worden worden gedaan door racisme, van het kopen van Juliette tot het wonen in Nederland. Het blijft dus terugkomen, het is dus ook een terugkerende verhaallijn.

Slavernij

Slavernij is een terugkerende verhaallijn. De vrouw van Leon Juliette was een slavin. Leon had haar vrijgekocht maar dat haalt niet weg dat ze er een was. Dit beïnvloedt daarom ook veel van de beslissingen die ze nemen. Juliette moet onderduiken en wanneer Leon en Juliette trouwen, mogen mensen dit niet weten. In het boek wordt verteld hoe gruwelijk slaven worden behandeld en niet als mensen gezien worden. Dit motief is heel erg nauw verbonden met het motief racisme.

Opstand

In het boek wordt ook verteld hoe de slaven in opstand kwamen. Echter wordt het nooit heel erg geprezen. Ze gaan er altijd op door dat het het leven van slaven gevaarlijker maakt.

De hoofdpersoon Leon was het ook nooit eens met de slavernij en je kan zijn huwelijk met Juliette een vroegere slavin ook als een soort opstand zien. Ook in het deel van James zijn veel rellen en opstanden, dat is ook waarom hij zijn vrouw niet meeneemt naar Amerika.

Titelverklaring

De titel van het boek is Fortuna's kinderen. Ik denk dat de reden achter deze naam is omdat alle hoofdpersonen in dit boek veel geluk hebben en een goed leven lijden terwijl de kansen niet in hun voordeel waren. Fortuna was de Romeinse godin van geluk en mensen die veel geluk in hun leven hebben noemen mensen weleens Fortuna's kinderen.

Thema

Het boek gaat voornamelijk over de liefde. Het gaat over hoe liefde gevonden wordt waar je het niet verwacht, dat is voornamelijk te zien in het eerste deel want Leon trouwde met een slavin wat niet als normaal werd gezien in die tijd. In het deel van James doet hij er ook alles aan om zijn vrouw tevreden te houden. Voor deze twee redenen denk ik dat het thema 'liefde kan gevonden worden waar je het niet verwacht' is.

Eindoordeel

Ik vond het boek erg leuk. Hier en daar waren iets mindere stukken maar dat is altijd het geval. Ik vond het leuk dat het boek de ervaring van twee generaties vertelt. Ook vond ik het leuk om te lezen. De manier waarop de schrijfster nieuw en oud Nederlands combineert en het toch heel begrijpbaar maakt. Het was ook een fijn boek om te lezen omdat de schrijfster er niet vanuit ging dat je alles al wist, dus hier en daar de tijd nam om iets uit te leggen.